

Kjak

Jacob Vestergaard
løgtingsmaður

WTO-limaskapur kann hjálpa okkum í makrelmálinum.

Mangt er borið fram seinastu mánaðirnar um samráðingarnar hjá Føroyum við ES, Noreg og Ísland um at býta makrelin landanna millum. Meðan føroyska samráðingarnevndin undir truplum umstøðum roynir at standa stinn og verja okkara tjóðskaparligu áhugamál í føroyskum sjógvi, sita tveir fólkatingslimir niðri á Christiansborg og togast sínámillum um hvør teirra hevur æruna av maktarloysinum hjá donsku stjórnini í hesum máli – sumuttan iva higartil tykist at vera týðningarmestauttanríkispolitiska mál hjá okkara landi í hesi øld.

Hvat var av “ogn Føroya fólks” um

útlendingar ráddu?

Hesin spurningur er sera viðkomandi at seta í hesum døgum av fleiri grundum. Eg fari tó bara at viðgera tann partin, ið er um samráðingarnar millum tey fyra strandarlondini um at býta makrelin sínámillum.

Hesar samráðingar eru higartil farnar fram á tann hátt, at ES og Noreg hava í veruleikanum býtt makrelin sínámillum fyri síðan at lata Føroyum ein lítlan og ónøktandi part, ið als ikki samsvarar við ta nøgd av makreli, sum heldur til á føroyskum havleiðum.

Tí tók eg sum føroyskur fiskimálaráðharri ta avgerð í fjør, at áseta Føroyum eina kvotu á 150.000 tons, sum eg sum útgangsstøði meti at

vera í samsvar við nøgdina av makreli, ið vit føroyingar eiga rætt til at veiða í okkara sjógvi,uttan at vandi er fyri at niðurfiska stovnin.

Og hvat gera ES og Danmark sum formansland – jú tey svara aftur við at royna at seta í gyldi eina reglugerð, ið ikki einans skapar eitt løgfrøðiligt støði undir at banna føroyskan útflutning av makreli til ES, men bannar eisini føroyskum útflutningi av makreli at fara um ES-havnir í transit til onnur lond, sum meira enn fegin vilja keypa føroyskan makrel.

Við øðrum orðum,geva vit nú eftir undir trýsti og lata útlendingar ráða í Føroyum, tá verur ikki nógv eftir til okkum føroyingar at býta av

tí parti av “ogn Føroya fólks”, sum vit í dagligari talu kalla makrelur.

Vit skulu royna málið í WTO heldur enn at standa gyrd í brøkur á Christiansborg

Eingin ivi er um, at bannar ES útflutningi av føroyskum makreli til ES og somuleiðis útflutningi av føroyskum makreli at fara um ES-havnir í transit til onnur lond, tá er tað eitt greitt brot á WTO-sáttmálan og serstakliga tann partin,ið nevnist GATT. Somuleiðis er tað eitt greitt brot á frihandilssáttmálan millum Føroyar og ES.

At ES roynir at snúgva sær undan við at rættvísgera slík brot á altjóða handilsrætt við undantaksregluni í GATT um

at varðveita náttúrutilfeingi hjálpir ikki í hesum máli, tí at slík handelsbann skulu eftir somu undantaksreglu ikki gera mismun millum innlenska og útlenska makrelvinnu.

Tí skulu vit longu nú bretta upp um armar og fara til verka at fyrireika eitt kærumál í WTO, ið er klárt at leggja fyri kæruskipanina í WTO í somu løtu ES setir ólóglig handilstiltøk í verk ímóti føroyskum útflutningi av makreli. Tað er sera umráðandi at fáa WTO at steðga ES longu nú, tí annars er vandi fyri, at ES seinni víðkar slík tiltøk ímóti útflutningi av øðrum føroyskum fiskavørum.

Tað er væl hugsandi, at Danmark fer at forða fyri

einum slíkum kærumáli í WTO, fyri at verja síni egnu tjóðskaparligu áhugamál og ikki minst tey hjá ES, har Danmark jú er limaland.

Skuldi tað hent seg, og tað mugu vit fáa at vita sum skjótast, eiga vit beinavegin at krevja okkara rætt til sjálvstøðugan føroyskan WTO-limaskap eftir ásetingini í WTO-sáttmálanum um limaskap hjá sjálvstøðugum tollumveldum, so at vit føroyingar sjálvir kunnu røkja okkara tjóðskaparligu áhugamál í altjóða samfelagnum, tá ið eingin annar kann ella vil.

Marin Katrina Frýdal

forkvinna í teknisku nevnd Tórshavnar býráð, limur í bygginevndini fyri brúnna um Sandá

Brúgvín um Sandá Halt teg til sannleikan, Bogi Andreassen

Nógv skal ein hoyra áðrenn av dettur oyrað, kundu tey gomlu taka til, tá ið onkur gjørdi sær dælt av at fara lætt um sannleikan. Hetta var tað fyrsta, sum rann mær til hugs, tá ið eg las viðmerkingina hjá Boga Andreassen um brúnna um Sandá.

Eg skilji væl, at Bogi Andreassen leingist eftir brúnni, tí tað hevði lætt nógv um gerandisdagin á farleið hansara millum Svanga og Argir á sama hátt, sum hjá so mongum øðrum borgarum í Tórshavnar kommunu.

Men at taka ein brotpart úr einum størri samanhangi við eittans endamáli at villleiða

borgaran er sera ódámligt. Men hetta tykist vera vorðið stílurin hjá Boga Andreassen. Hann enntá dittar sær at nýta orðini “kom í gongd”. Bogi Andreassen veit betur enn nakar, at verkætlanin um brúnna um Sandá er væl og virðiliga knæsett í býráðnum, hann hevur sjálvir sitið í bygginevndini fyri brúnna um Sandá, alt til hann hálsaði um frá at verða tjóðveldismaður og gjørdist fólkafloksmaður. Umvending hansara hevði tær politisku fylgjur, at hann varð koyrdur frá sum formaður í byggi- og býarskipanarnevndini, koyrdur úr bygginevndini

fyri brúnna um Sandá og koyrdur úr fleiri øðrum nevndum við. Bogi Andreassen veit betri enn tey flestu, at verkætlanin um brúnna um Sandá langt síðani er farin av á barkastokki, at arbeitt hevur verið við verkætlanini í longri tíð, og at peningur er settur av á iløguaetlanini bæði fyri í ár og næstu árin. Eisini veit Bogi Andreassen, at brúgvín um Sandá hevur høga raðfesting, og at eg sum forkvinna í teknisku nevnd havi verið heit talskvinna júst fyri hesi verkætlan.

Bogi Andreassen ger eina roynd at mála eina mynd fyri borgarunum, at brúgvín

ikki verður gjørd, ella verður parkerað ella er útsett. Tað er rætt, og heldur einki undantak, at í samband við figgjarætlanararbeiðið vórðu gjørdar ymsar flytingar. Eftir fyrstu viðgerð kom fram, at tann upphæddin, sum í fyrstu atløgu varð sett av til brúnna, ikki øll fór at verða brúkt í ár. Tí vórðu 2 mió. fluttar til aðra verkætlan innan tekniska økið, nevniliga verkætlanina fyri kloakkir, tí ov lítið frammanundan var sett av til ta verkætlanina fyri at røkka lógarkravinum um góðkenning av spillivatnsætlanini innan 2015. Alt hetta veit Bogi Andreassen

fullvæl, men hann brúkar hetta til at villleiða og tekkjast borgarunum, og er hetta eftir mínum tykki ein sera ódámligur og lítið mannsømiligur framferðarháttur. Men Bogi Andreassen hevur eftir øllum at døma meira enn onnur sera stór-an tørv á at lifra fyri borgarunum, nú hann til komandi kommunuval skal berast aftur í býráðið av øðrum veljarum enn seinast, nú hann hevur skift flokk.

Brúgvín er ávegis,uttan mun til hvønn politiskan gangara, Bogi Andreassen í løtuni ríðir á, varaborgarstjóri Tórshavnar býráð valdur

av tjóðveldisfólki og varatingmaður fyri Fólka-flokkin á Løgtingi. Og Bogi Andreassen skal ikki pella um verkætlanir, sum tekniska nevnd arbeiðir við. Soðið er ov tunt og politiski boðskapurin ov vánaligur, tú verður noyddur at lata eina betri bót út í súpanina næstu ferð tú fer í blekkhúsið.